

Marko Kilpi kok

Kirjallinen kysymys taloustaitojen merkityksestä mielenterveydelle

Eduskunnan puhemiehelle

Kotitaloudet ovat velkaantuneempia kuin koskaan aiemmin. Sama koskee nuoria ja opiskelijoita. Monilla velkoja on niin paljon, ettei muista, minne kaikkialle on velkaa ja kuinka paljon. Usein häpeä ja halu pärjätä itse estävät ulkopuolisen avun hakemisen taloushuoliin. Samaan aikaan samanikäisten ihmisten mielenterveysongelmat ovat ennätyksellisellä tasolla, ja kehitys on jatkuvasti kasvava.

Talousvaikeudet heijastuvat ihmisen hyvinvointiin ja sitä kautta mielenterveyteen ja työhyvinvointiin. Terveellinen ruoka ja liikunta yhdistettynä laadukkaaseen uneen ei auta, jos ongelma on talousasioissa. Kun talousvaikeudet valvottavat öisin, aamulla on vatsa sekaisin ja ihmissuhteet menevät solmuun jo aamupalapöydässä, niin työpaikalle saapuva työntekijä tai yrittäjä ei varmuudella pysty antamaan parastaan.

Velkaantuminen johtaa monenlaiseen elämän kaventumiseen. Jatkuva stressi kuormittaa ja altistaa sairauksille. Pitkäaikaisella velkaantumisella on esimerkiksi yhteys psykoosisairauksiin sekä diabetekseen. On myös ymmärrettävä, että mielenterveysongelmat aiheuttavat talousongelmia ja talousongelmat aiheuttavat mielenterveysongelmia. On hyvin tavallista, että mielenterveysongelmat aiheuttavat suoranaista köyhyyttä.

Taloustaidot opitaan jo lapsena mallintamalla niiltä ihmisiltä, joita arjessamme on läsnä. Jos he eivät olekaan kovin taitavia rahan kanssa, pitäisi kouluissa olla paljon enemmän taloustaitojen opetusta, että kaikilla olisi tasapuoliset mahdollisuudet selvitä.

Taloudellinen pahoinvointi aiheuttaa vuosittain miljoonien eurojen kulut poissaoloina, mielenterveysongelmina, sairauslomina sekä muina välillisinä kuluina yhteiskunnalle. Oman talouden hallinta ja sitä kautta vähentyneet ongelmat ovat satsaus koko Suomen tulevaisuuteen. Kasvaviin mielenterveysongelmiin ei ole yhtä selkeää syytä, vaan syitä on monia, joten ratkaisujakin on oltava monia.

Talouden ja mielenterveyden yhteys toisiinsa on hyvin merkittävä monellakin tapaa, joten juuri tähän kokonaisuuteen tulisi pureutua erityisen syvällisesti. Useat peräkkäiset ja jopa päällekkäiset kriisit ovat omiaan kasaamaan henkistä kuormaa kansalaisille, joten siksikin on erityisen tärkeää löytää tehokkaita toimia ennaltaehkäistä ja hoitaa mielenterveyteen liittyviä ongelmia.

Kirjallinen kysymys KK 567/2022 vp

Kaikki ratkaisut eivät välttämättä löydy terapian kautta, vaikka hyvää apua on sielläkin tarjolla. Olisi kuitenkin tärkeää, että ennaltaehkäisyyn kautta terapiaan ei tarvitsisi koskaan turvautuakaan.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallituksessa ymmärretty talouden ja mielenterveyden monisyiset yhteydet toisiinsa ja niiden merkitykset ja vaikutukset yhteiskunnassa ja

mitä hallitus aikoo tehdä mielenterveyden ja kansalaisten henkilökohtaisten taloustaitojen vahvistamiseksi?

Helsingissä 28.10.2022

Marko Kilpi kok